

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne V., B., zastúpenej advokátom JUDr. P., B., proti žalovanému JUDr. A., správcovi konkurznej podstaty úpadcu S., M., IČO: X., s miestom doručovania: M., **o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty**, na odvolania žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18.septembra 2008, č.k.15 Cbi 27/04-129 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 10.novembra 2008, č.k. 15 Cbi 27/04-163, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18.septembra 2008, č.k. 15 Cbi 27/04-129 sa **z r u š u j e** a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 10.novembra 2008, č.k. 15 Cbi 27/04-163 sa **z r u š u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a žalovanému uložil povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu nebytový priestor č. 12/03, postavený na parcele č. 1426/488, nachádzajúci sa na 1.poschodí domu na K., ako aj podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu vo výške 4345/591115, všetko zapísané na LV č.X., k.ú. K., obec Bratislava - mestská časť K., okres Bratislava IV. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 48 253,-- Sk náhrady trov konania. Súčasne žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok 10 000,-- Sk za žalobu.

Rozhodol tak s odôvodnením, že predmetné nehnuteľnosti boli od vkladu vlastníckeho práva, vykonaného katastrom nehnuteľnosti k 6.máju 2002, vo vlastníctve žalobkyne. Do súpisu konkurznej podstaty boli zapísané v rozpore s ustanovením § 18 zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej ZKV) s odôvodnením správcu, že mal pochybnosti o platnosti

právneho úkonu, na základe ktorého žalobkyňa nadobudla majetok s poukazom na neplatnosť ďalších právnych úkonov, ktoré predchádzali právnomu úkonu samému. Samotné zdôvodnenie absolútnej neplatnosti sa malo týkať nenaplnenia nepomenovanej zmluvy, uzatvorenej úpadcom so svojimi veriteľmi 18.júla 2001 v znení dodatkov, týkajúcej sa spôsobu splácania jeho záväzkov a realizácii jeho platobného styku, v dôsledku uzavretia zmluvy s úpadcom a so spoločnosťou A., s.r.o. o prechode práv a povinností dňa 27.marca 2002. Išlo o iné subjekty. Žalobkyňa uzavrela zmluvu so spoločnosťou I., spol. s r.o. 24.apríla 2002, na základe ktorej žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Išlo o zmluvu uzatvorenú na iný predmet a s inými dôsledkami, stanovenými v samotnej zmluve pre prípad porušenia záväzku z nej. Žalovaný konkrétne dôvody neplatnosti - rozpor so zákonom, jeho obchádzanie, ako aj rozpor s dobrými mravmi, nekonkretizoval, tvrdil len, že samotné uzatvorenie zmluvy úpadcom so spoločnosťou A., s.r.o. o postúpení práv a povinností malo samo osebe dôsledok absolútnej neplatnosti zmluvy a tým aj nemožnosť previesť na iného práva, ktoré na základe takto uzatvorenej zmluvy jeho zmluvnému partnerovi nemohli vzniknúť a v konečnom dôsledku i neplatnosť zmluvy o prevode, uzatvorenej následne žalobkyňou so spoločnosťou I., spol.s r.o. Súd konštatoval, že jediný argument uvádzaný žalovaným, že cieľom zmluvy o prevode práv a záväzkov bolo vyhnúť sa splácaniu záväzkov voči svojim najväčším veriteľom a rovnako i tvrdenia o personálnom prepojení, nie je dôvodom neplatnosti právneho úkonu - zmluvy, ale odporovania právneho úkonu, ktorého sa však žalovaný nedomáhal. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností - nebytového priestoru, zapísaného v katastri nehnuteľností pod č. 12/3, nachádzajúci sa na 1.poschodí domu na K. s.č. 3346 a spoluvlastníckeho podielu 4345/591115 k spoločným častiam a zariadeniam domu, zapísaných na liste vlastníctva č. X., k.ú. K., na základe riadne uzatvorenej zmluvy o prevode práv a povinností stavebníka 24.apríla 2002, uzatvorenej medzi žalobkyňou a I., spol. s r.o. Súd preto žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. V odvolaní uviedol, že mu nie je známe, akým spôsobom bol predvolávaný na pojednávanie a či predvolanie mu bolo doručované zákonným spôsobom. Ak predvolanie na pojednávanie bolo doručené na základe fikcie doručenia, tento spôsob nebol aplikovaný správne, lebo v čase doručovania žalovaný sa nepochybne v mieste doručovania nezdržiaval. Žalovaný tak nemal možnosť zúčastniť sa pojednávania a predložiť dôkazy, ktoré by preukázali, že správca predmetné nehnuteľnosti zaradil do konkurznej podstaty správne. Podľa jeho tvrdenia nebolo možné prijať záver, že nehnuteľnosť v čase vyhlásenia konkurzu nebola vo vlastníctve úpadcu. Žalovaný poukázal na to, že nikto nemôže

previesť na iného viac práv, ako sám má a že predmetná nehnuteľnosť bola prevádzaná z vlastníctva úpadcu na základe série neplatných právnych úkonov, a preto táto nehnuteľnosť je vlastníctvom úpadcu a patrí do konkurznej podstaty úpadcu. Za nesprávne považuje aj odkaz súdu na ust. § 18 ZKV, ktoré vôbec nerieši zaradenie majetku tretích osôb do súpisu konkurznej podstaty, táto aplikácia nie je správna. Rovnako nesprávne súd uviedol, že žalovaný nemal pochybnosti, či vec patrí do súpisu konkurznej podstaty a že mal len pochybnosti o neplatnosti právnych úkonov. Nestotožnil sa ani so záverom súdu, podľa ktorého absolútna neplatnosť sa týka len nenaplnenia nepomenovanej zmluvy, uzatvorenej s úpadcom a jeho veriteľmi a spôsobu splácania jeho záväzkov a realizácii jeho platobného styku. Žalovaný nepoukázal len na nenaplnenie nepomenovanej zmluvy, spôsobu splácania jeho záväzkov a realizácii jeho platobného styku, ale najmä poukázal na organizovanosť a úmyselné konanie personálne prepojených osôb, konajúcich v spolupráci s vtedajšími štatutárnymi zástupcami úpadcu, ktorých cieľom bolo výslovne vedome poškodiť úpadcu a jeho veriteľov a následne bezplatne nadobudnúť tieto nehnuteľnosti do svojho vlastníctva na úkor úpadcu a jeho veriteľov a následne profitovať z ďalšieho predaja nehnuteľností. Tvrdí, že od začiatku nebol úmysel týchto osôb odplatne prevádzať nehnuteľnosti, ale len budiť dojem odplatného prevodu, a to využitím/zneužitím nemajetnej spoločnosti A., aby následne „čistejším“ spôsobom bezodplatne získali k týmto nehnuteľnostiam vlastníctvo, bez akýchkoľvek povinností voči A., voči S. a jeho veriteľom. Ich vôľou a cieľom bolo výslovne poškodiť úpadcu a jeho veriteľov a následne bezodplatne nepoctivo nadobudnúť tieto nehnuteľnosti do svojho vlastníctva, na úkor úpadcu a jeho veriteľov, konali v rozpore s dobrými mravmi a s poctivým obchodným stykom, čo vedie k podozreniu zo spáchania trestného činu podvodu. Poukázal pritom na okamžitú následnosť prevodov z S. na A. (platobne neschopnú uhradiť dohodnutú odplatu) a prevod z A. na ďalšie štyri firmy, ku ktorému došlo už po 14 dňoch, resp. po 6 dňoch od nadobudnutia nehnuteľností spoločnosťou A.. Ďalej poukázal na skutočnosť, že spoločnosť A. odplatu za nadobudnutie nehnuteľností S. nikdy neuhradila a ani nemala z čoho uhradiť a napriek tomu po 14 dňoch, resp. po 6 dňoch od podpisu zmlúv s S. uskutočnila bezodplatný prevod nehnuteľností na 4 spoločnosti, išlo pritom o nehnuteľnosti v dohodnutej sume 35 000 000,-- Sk. Spoločnosť A. bola jednoosobovou nemajetnou spoločnosťou s 200 000,-- Sk základným imanom, ktorá zanikla 30. júna 2006. V súčasnosti je na konateľ a A. R. vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu práve v súvislosti s jeho konaním pri uzavieraní zmlúv s úpadcom a je vedené trestné konanie i voči ostatným osobám podieľajúcich sa na týchto transakciách.

Po podaní odvolania súd prvého stupňa uznesením z 10. novembra 2008 vyrubil žalovanému súdny poplatok za odvolanie v sume 10 000,-- Sk podľa položky č. 2b sadzobníka súdnych poplatkov.

Aj proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť, lebo podľa jeho názoru, že podľa ustanovenia § 4 ods. 2, ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. sa na toto konanie vzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalovanému bola preto nesprávne vyrubená poplatková povinnosť za odvolanie.

K odvolaniu žalovaného voči rozsudku sa vyjadrila žalobkyňa. Žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podané odvolanie považuje za účelové. Je toho názoru, že žalovaný sa odvolaním snaží oddialiť splniť povinnosť, ktorá mu bola súdom uložená. Tvrdí, že predmetné nehnuteľnosti zakúpila v súlade s právnymi predpismi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolania žalovaného a po preskúmaní napadnutých rozhodnutí dospel k záveru, že odvolania sú dôvodné.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu S., M., správca konkurznej podstaty, v tomto spore žalovaný, zapísal do konkurznej podstaty nebytový priestor č. 3 na K., Bratislava na 1. poschodí, podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu vo veľkosti 4345/591115 o výmere 43,45 m², zapísaný na LV č. 3550 KÚ Bratislava, správa katastra Bratislava IV, k.ú. K., zapísaný ako vlastníctvo žalobkyne.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí konštatuje, že predmetné nehnuteľnosti boli od vkladu vlastníckeho práva, vykonaným katastrom nehnuteľnosti k 6. máju 2002 vo vlastníctve žalobkyne. Uvedené konštatovanie súdu považuje odvolací súd za nesprávne, lebo zapísanie vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím správneho orgánu o vlastníctve, ktorým by bol súd viazaný a nemohol sa pri posúdení vlastníctva odchýliť od stavu zaevidovaného v katastri nehnuteľnosti.

Odvolací súd poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že žalovaný uvedenú nehnuteľnosť zapísal do konkurznej podstaty, lebo dospel k názoru, že súbor absolútne neplatných právnych úkonov nezákonne zbavil úpadcu vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti. Týmito právnymi úkonmi sú zmluva o postúpení práv a povinností, uzavretá medzi úpadcom a spoločnosťou A., spol.s r.o. (platobne neschopnej spoločnosti uhradiť dohodnutú odplatu), 27. marca 2002 a z 3. apríla 2002. Následne po 14 dňoch, resp. 6 dňoch od nadobudnutia práv a povinností spoločnosťou A., spol.s r.o., táto spoločnosť práva a povinnosti zo zmluvy z 27. marca 2002 previedla na ďalší subjekt, ktorý ich prevádzal ďalej. Prevod práv a povinností, ktorým žalobkyňa nadobudla predmetnú nehnuteľnosť, žalovaný

kvalifikoval za absolútne neplatný právny úkon v zmysle zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má. V priebehu celého konania žalovaný žiadal, aby sa súd zaoberal platnosťou, resp. absolútnou neplatnosťou zmlúv, ktorými boli prevádzané práva a povinnosti zo zmluvy o výstavbe, uzavretej 25.januára 2001, z hľadiska nezákonného konania subjektov, ktoré tieto zmluvy uzatvárali. Súd návrhu žalovaného nevyhovel a dokazovanie v tomto smere nevykonával.

Súd prvého stupňa pochybil, keď bez ďalšieho dokazovania ohľadne námietok žalovaného rozhodol, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Predovšetkým pochybil, keď nechal bez povšimnutia námietky žalovaného, že prevody práv a povinností z úpadcu na spoločnosť A. a následne v krátkom čase na ďalšie subjekty, boli absolútne neplatnými právnymi úkonmi, okrem iných dôvodov aj preto, lebo voči jedinému spoločníkovi a konateľovi spoločnosti A., spol.s r.o. R. bolo vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu v súvislosti s jeho konaním pri uzatváraní zmlúv s úpadcom o prevode práv a povinností k nehnuteľnostiam a je vedené trestné konanie aj voči ostatným osobám, ktoré sa podieľali na týchto prevodoch.

Podľa ustanovenia § 135 ods.1 O.s.p. súd je viazaný aj rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin priestupok alebo iný správny delikt postihnutý podľa osobitných predpisov a kto ho spáchal. Súd prvého stupňa sa otázkou, či sporné právne úkony neboli vykonané trestnou činnosťou aktérov týchto úkonov, nezaoberal. Nevyžiadal si rozhodnutie o vznesení obvinenia, prípadne ďalšie rozhodnutia vydané orgánom činným v trestnom konaní. Pochybenie súdu prvého stupňa spočíva na nedostatočne zistenom skutkovom stave a nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia v otázke vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil podľa ust. § 221 ods.1 písm.h/ O.s.p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Až po doplnení dokazovania v naznačenom smere súd prvého stupňa vo veci znovu rozhodne. V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, odvolací súd poukazuje na osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, upravené v § 4 ods.2 písm. o/ zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o vylúčení majetku zo súpisu podstaty podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom podľa poznámky pod čiarou je zákon č. 328/1991 Zb. Konkurz na majetok úpadcu S. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave 24.septembra 2003, teda podľa zákona č. 328/1991 Zb. v platnom znení.

Podľa ustanovenia § 4 ods.3 zákona o súdnych poplatkoch oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 sa vzťahuje aj na konanie o odvolaní. Podľa prechodných ustanovení, upravených v § 18 zákona o súdnych poplatkoch, sa oslobodenie od súdnych poplatkov podľa citovaného ustanovenia vzťahuje aj na konanie o odvolaní žalovaného, ktoré bolo podané na súd 31.októbra 2008. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne nesprávne zrušil

P o u č e n i e: Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné.

V Bratislave 27. apríla 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.